

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:

2026-02-04

Diarienummer:

MHN-2026-00043

Handläggare:

Hanna Leidholdt

Yttrande över detaljplan för Ulva gång- och cykelväg

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 25 februari 2026 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplanen för Ulva gång- och cykelväg i samrådsskede 16 januari 2026 till 13 februari 2026.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en gång- och cykelväg mellan Librobäck och Ulva med sträckning på åkermark längs med väg 272 och väg 630. Planen möjliggör även anläggning av en gång- och cykelbro över Jumkilsån där planen skapar förutsättningar för olika brotyper med varierande krav på släntområden.

En undersökning enligt 6 kapitel 6§ miljöbalken har utförts. Sammantaget visar undersökningen att flera riksintressen berör planarbetet, men att anpassningar görs för att lindra påverkan på dessa. Ett genomförande av detaljplanen innebär att strandskyddat område och jordbruksmark tas i anspråk och att den tillkommande gång- och cykelvägen bidrar till förbättrade förutsättningar för hållbart resande och rörligt friluftsliv. Med utgångspunkt i miljöbedömningsförordningen 5§ (2017:966) finns det enligt planbeskrivningen inga omständigheter som talar för att detaljplanens genomförande innebär risk för betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kapitel 11§ behöver enligt bedömningen i undersökningen inte upprättas.

Tidigare detaljplaneprocess

Uppsala kommun har under flera år undersökt möjligheten att anlägga en gång- och

cykelväg mellan Uppsala stad och Ulva. Tidigare förslag syftade till att anlägga en gång- och cykelväg mellan Uppsala stad och Ulva längs Fyrisån och Jumkilsån, med fokus på årummets rekreativvärden. Planen lades ner eftersom sträckningen bedömdes sakna genomförbarhet på grund av konflikter med Försvarsmaktens verksamhet vid Ärna flygflottilj och buller som påverkade rekreativvärdet.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Miljöförvaltningen har tagit hänsyn till barnperspektivet främst genom att granska buller, solljus, luftkvalitet och förorenad mark för att bidra till att säkerställa en god miljö att vistas i. Ärendet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Strandskydd

I en detaljplan får kommunen upphäva strandskydd enligt 7 kapitlet miljöbalken för ett område om det finns särskilda skäl för det och om intresset som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Beslutet att upphäva strandskyddet görs genom en bestämmelse i detaljplanen. Två mindre delar på totalt cirka 500 meter av detaljplanen ligger inom strandskyddat område.

Skälet som ligger till grund för upphävande av strandskyddet är 7 kapitlet 18 e § 5 punkten i miljöbalken, ”att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området”. En lokaliseringsutredning har tagits fram för att undersöka om detaljplanen för cykelvägen måste anläggas inom strandskyddat område eller om vägen kan anläggas på annan plats. Lokaliseringsutredningen visar att en gång- och cykelväg mellan Librobäck och Ulva medför att strandskyddade områden måste korsas. För att detaljplanen ska vara genomförbar krävs att strandskyddet upphävs.

Miljöförvaltningen instämmer i plan- och byggnadsnämndens bedömning av skälet som ligger till grund för upphävande av strandskyddet och har inga synpunkter mot förslaget.

Miljöförvaltningen har tidigare beviljat strandskyddsdispens för en annan dragning av gång- och cykelvägen som gick närmare ån. Den tidigare dragningen innebar att en större andel strandskyddat område behövde tas i anspråk jämfört med förslaget i aktuell detaljplan.

Jordbruksmark

Detaljplanen innebär att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk. Brukningsvärd jordbruksmark enligt miljöbalkens 3 kapitel 4 § bedöms utifrån planbeskrivningen kunna tas i anspråk för anläggning av gång- och cykelvägen för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och detta behov bedöms inte kunna tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detaljplanen bedöms vara i överensstämmelse med miljöbalkens 3 kapitel 1 § avseende markanvändningens lämplighet.

Vattenverksamhet

Anläggandet av den föreslagna gång- och cykelbron över Jumkilsån utgör tillståndspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalkens 11 kapitel. Ansökan om tillstånd är pågående hos mark- och miljödomstolen med ett stundande samråd i början på 2026.

Grundvatten

Planområdet ligger till viss del inom den yttre zonen i vattenskyddsområde för Uppsala- och Vattholmaåsarna.

Vid anläggning av gång- och cykelvägen kommer viss utgrävning att ske för uppbyggnad av vägen. Vägens placering och utformning anpassas för att minska mängden uppbyggnad och utschaktning. Utgrävningar ska följa riktlinjer för yttre vattenskyddsområde. Miljöförvaltningen instämmer med bedömningen att risker för påverkan på grundvattnet kan anses vara liten.

Markföroreningar

Eftersom schaktningen i anläggningsskedet kommer vara yttlig bedöms risken att eventuella flygplatsrelaterade föroreningar sprids till grundvatten eller vattendrag vara liten. Under entreprenaden behövs uppmärksamhet på förekomst av avvikande lukt, färg eller massor som kan innehålla föroreningar. Schaktningen ska avbrytas och miljökontrollant tillkallas om misstanke om ytterligare förorening uppstår. Kontakt ska också tas med tillsynsmyndigheten för dialog om hur arbetet kan utföras vidare.

Miljöförvaltningen anser att de i planbeskrivningen föreslagna försiktighetsåtgärder kopplad till potentiella föroreningar under entreprenaden är lämpliga och har inga ytterligare synpunkter.

Buller

Den planerade gång- och cykelvägen utsätts för buller från vägen, flyg och skjutbana. Då en gång- och cykelväg inte används för stadigvarande vistelse bedöms buller inte påverka människors hälsa på ett sådant sätt att det medför ett hinder för detaljplanen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 februari 2026
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Översiktskartor

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Datum:
2026-02-25

Diarienummer:
MHN-2020-5279

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Hanna Leidholdt

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
753 75 UPPSALA

Yttrande över detaljplan för Ulva gång- och cykelväg, samråd

Remiss från plan- och byggnadsnämnden, diarienummer PBN 2025-003239.

Remisstid: 16 januari till 13 februari 2026. Förlängd svarstid har beviljats till 4 mars 2026.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har följande synpunkter på:

Strandskydd

Nämnden instämmer i plan- och byggnadsnämndens bedömning av skälet som ligger till grund för upphävande av strandskyddet och har inga synpunkter mot förslaget.

Jordbruksmark

Detaljplanen innebär att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk. Brukningsvärd jordbruksmark enligt 4 § bedöms utifrån planbeskrivningen kunna tas i anspråk för anläggning av gång- och cykelvägen för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och detta behov bedöms inte kunna tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Vattenverksamhet

Anläggandet av den föreslagna gång- och cykelbron över Junkilsån utgör tillståndspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalkens 11 kapitel. Ansökan om tillstånd är pågående hos mark- och miljödomstolen med ett stundande samråd i början på 2026.

Hållbar utveckling

Förnybara resurser och giftfria material ska användas i så stor utsträckning som möjligt för att bidra till möjligheten att uppnå en hållbar och långsiktig utveckling i Uppsala kommun samt för att Sveriges miljömål ska uppnås. Exempel på detta kan vara att

förnybara energikällor används för energiförsörjning, att giftfria och klimatvänliga material används i dess uppbyggnad och att gröna ytor skapas med lokalt förekommande arter som kan bidra till en ökad biodiversitet.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

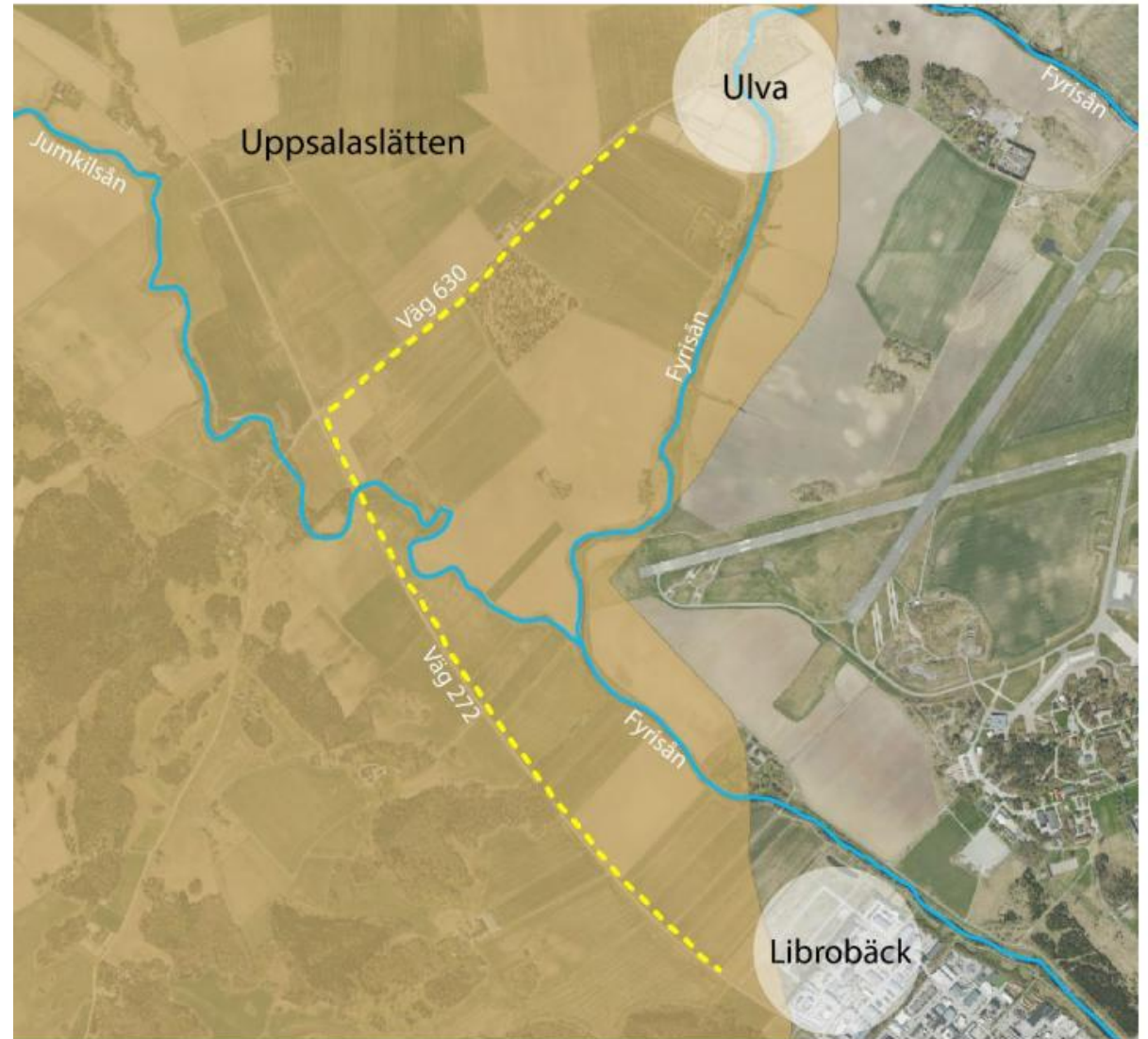
Susanna Nordström
nämndsekreterare

Översiktskarta

Detaljplan för Ulva gång- och cykelväg

Figur 1: Inom detaljplaneområdet föreslås en gång- och cykelbro över Jumkilsån. Bron bedöms utgöra tillståndspliktig vattenverksamhet.

Figur 2. Kartan visar Fyrisåns och Jumkilsåns sträckning genom landskapet, samt Uppsalaslätten. Planområdet är ungefärligt markerat med gulstreckad linje.